

Case Report / Olgu Sunusu

Sigara ve Maraş Otu (Dumansız Tütün) Bağımlılığı Tedavisinde Bupropion Bupropion For The Treatment Smoke and Maras Powder (Smokeless Tobacco) Addiction

Hamit Sırrı Keten¹

Sayın Editör

¹ Onikişubat Toplum Sağlığı
Merkezi, Kahramanmaraş -
Türkiye.

Corresponding Author:

Dr. Hamit Sırrı KETEN

Onikişubat Toplum Sağlığı
Merkezi, TR-46100
Kahramanmaraş-TURKEY

E-mail:

hsketen@hotmail.com

Tel: +90-05535385501

Maraş otu, 'Nicotiana rustica Linn' ülkemizin Doğu Akdeniz bölgesinde yaygın olarak kullanılan bir dumansız tütün çeşitidir. 'Deli tütün' bitkisinin yapraklarının toz haline getirildikten sonra, meşe veya ceviz külü ile karıştırılır ve bakır kazanlarda hafif nemlendirilerek bekletilir (1). Sigara kağıdına sarılarak veya sarılmadan üst veya alt dudağın iç kısmına yerleştirilerek kullanılır. Maraş otunun yapımında kullanılan tütünün nikotin içeriği, sigara yapımında kullanılan tütünün nikotin içeriğinden 6-10 kat daha yüksektir (2). Kahramanmaraş ilinde yapılan bir çalışmada kullanım oranı erkeklerde %25.1, kadınlarda ise %9.4 olarak belirlenmiştir (3).

Sigara ve maraş otu bırakmak istediğini ifade eden 57 yaşında erkek hasta sigara bırakma polikliniğimize başvurdu. Özgeçmişinde tanı konulmuş bir hastalık yoktu. Günde 10 adet sigara ve 10 defa maraş otu kullanmaktaydı. Fagerström nikotin bağımlılık ölçeğine göre orta derecede bağımlı idi. Hastamız 15 yaşında maraş otuna, 18 yaşında ise sigaraya başlamıştı. Tütün kullanımı bırakmayı daha önce çok sefer denediğini ve aynı anda iki tütün ürününü bırakmadığını belirtti. Olgumuz tütün ürünlerini bırakması amacıyla davranışsal modifikasyonlar konusunda bilgilendirildi ve olgumuza bupropion tedavisi (150mg) ilk üç gün günlük 1 tablet, 4.gün ve sonrası 3 ay için ise günlük 2 tablet olarak önerildi. Hastamıza sigara ve maraş otu bırakma günü olarak bupropion tedavisinin 10. günü belirlendi. Hastamızla 3 ay süresince farklı aralıklarla 7 görüşme gerçekleşti. Olgumuz bırakma sonrasında sigara ve maraş otu kullanmamıştı. Kontrollerinde hastamızda herhangi bir yoksunluk semptomuna rastlanılmadı. Hastamız kontrol için tedavi başlanmasını takiben 4, 5 ve 6. aylarda arandı, görüşmelerde tütün ürünlerini kullanmadığını belirtti.

Olgumuz bupropion tedavisi ile sigara ve maraş otunu bıraktı. Bupropionun sigara tedavisinde ki yeri kanıtlanmış (4) ve lisanslı iken maraş otu tedavisi konusunda yapılmış herhangi bir çalışma yoktur. Amerika'da yapılan çalışmalar da; dumansız tütün bırakma tedavisinde, bupropion kullanılmış olup dumansız tütün bırakmada etkin bir tedavi olduğu kanıtlanmıştır (5-7). Dünyada farklı dumansız tütün türlerinin bırakılmasında kullanılan bupropionun, maraş otu bırakma tedavisinde de etkili olabileceğini düşünmekteyiz. Bu konuda çok sayıda klinik araştırmaya gerek vardır.

Kaynaklar

- 1.Aral M, Ekerbicer H, Celik M, et al. Comparison of effects of smoking and smokeless tobacco "Maras powder" use on humoral immune system parameters. *Mediators Inflamm* 2006; 3: 85019.
- 2.Erenmemisoglu A. Re: Turkish smokeless tobacco "Maras powder". *Prev Med* 1999; 28:616-7.
- 3.Kafas A. Kahramanmaraş il merkezinde tüketicilerin sigara ve maraş otu kullanımını etkileyen faktörlerin analizi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş, 2011.
- 4.Stapleton J, West R, Hajek P, et al. Randomized trial of nicotine replacement therapy (NRT), bupropion and NRT plus bupropion for smoking cessation: effectiveness in clinical practice. *Addiction* 2003; 108:2193-201.
- 5.Dale LC, Ebbert JO, Schroeder DR, et al. Bupropion for the treatment of nicotine dependence in spit tobacco users: a pilot study. *Nicotine Tob Res* 2002; 4:267-274.
- 6.Ebbert JO, Rowland LC, Montori VM, et al. Treatments for spit tobacco use: a quantitative systematic review. *Addiction* 2003; 98:569-583.
- 7.Glover ED, Glover PN, Sullivan CR, et al. A comparison of sustained-release bupropion and placebo for smokeless tobacco cessation. *Am J Health Behav* 2002; 26:386-393.

Başvuru Tarihi/Received :

26-02-2014

Düzeltilme Tarihi/Revised:

31-03-2014

Kabul Tarihi/Accepted:

14-04-2014